

EXAMINING OF ATTITUDES TOWARD TEACHING PROFESSION OF CHILD DEVELOPMENT ASSOCIATE'S DEGREE (DISTANCE EDUCATION) STUDENTS

ÇOCUK GELİŞİMİ ÖN LİSANS (UZAKTAN EĞİTİM) ÖĞRENCİLERİNİN
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ¹

Selma SAYDAM²
Lütfü İLGAR³

Abstract

The aim of this study determines whether there is a differentiation or not according to some variables toward their teaching profession of associate degree students on child development in distance education. This study is a type of descriptive analysis. Study group of this research consists of 170 students from Open and Distance Education Faculty of Istanbul University in 2016-2017 academic year. To gather data of this study, Attitude Toward Teaching Profession Scale (ATTPS) which developed by Üstüner (2006), was used. SPSS is utilised for sub-problem of this research and statistical analysis of data gathered by personal information and scale questionnaire. Data are analyzed by forming a table and evaluating and whether there is a significant differentiation between variables level of $\alpha = .05$ or not. According to research findings, it is seen that attitude of students toward teaching profession is in a rather positive manner. No significant differences were found in terms of participants, attitude of students toward teaching profession between groups in terms of age, order of university preference, level of income, education and working condition of their parents, variables of teaching profession.

Keywords: Attitude, Attitude toward teaching profession, Child development, Distance education

Özet

Bu çalışmanın amacı, Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında bazı değişkenlere göre farklılaşmaların olup olmadığını belirlemektir. Araştırma betimsel tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi programında eğitim gören 170 ön lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla, Üstüner (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (ÖMYTÖ) kullanılmıştır. Araştırmanın alt problemlerine yönelik kişisel bilgiler ve ölçek formlarıyla toplanan verilerin istatistiksel analizleri için SPSS'ten yararlanılmıştır. Veriler tablolar haline getirilip yorumlanarak, değişkenler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı $\alpha = .05$ düzeyinde analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre; genel olarak öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının "oldukça" olumlu olduğu görülmüştür. Katılımcıların, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarında üniversite tercih sırası, gelir düzeyi, anne eğitim, baba eğitim, anne çalışma, baba çalışma, öğretmenlik mesleğinde çalışma değişkenleri açısından gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Tutum, Öğretmenlik mesleğine tutum, Çocuk gelişimi, Uzaktan eğitim

¹ Bu çalışma, 3-5 Kasım 2017 tarihleri arasında Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen Resconggress'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Okul Öncesi Öğretmeni. Yüksek lisans öğrencisi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yükseköğretim Yönetimi Bilim Dalı

³ Doç. Dr. İstanbul Üniversitesi. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi. Temel Eğitim Bölümü. Okul Öncesi Eğitim Anabilim Dalı.

GİRİŞ

Bir mesleğe yönelik olarak, mesleğe henüz başlamadan önce geliştirilen tutum, bireyin meslekteki başarısının en önemli belirleyicilerinden biridir. Öğretmenlik mesleği bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alanlarda yeterlilik gerektirmekte olup, bu mesleği yapacak kişilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları da olumlu olmalıdır. Öğretmenlik mesleğine karşı olumsuz ya da yetersiz tutuma sahip bireylerin başarılı olması mümkün değildir.

“Tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir“ (Smith, 1968’den akt Kağıtçıbaşı ve Cemalcılar, 2016). “Tutumlar, kendileri gözlenemeyen, fakat gözlenebilen bazı davranışlara yol açtığı varsayılan bazı eğilimlerdir” (Kağıtçıbaşı ve Cemalcılar, 2016:132). Tutumlar nesnelere, insanlar ya da olaylar hakkında olumlu ya da olumsuz değerlendirilme ifadeleridir ve insanın o şey hakkında ne hissettiğini ifade eder (Robbins, 1994’den akt: Üstüner, 2016).

Öğretmen, öğretim işini zevkli bir hale getiren, öğrencileri ile sağlıklı ilişkiler kuran en etkili yöntem ve teknikleri başarıyla kullanarak, onları öğrenmeye teşvik eden bir sanatkardır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Öğretmenlik, insan yetiştirme mesleğidir (Çelikkaya, 1999). Öğretmenlik mesleği sürekli bir eğitimi, gelişme ve değişimleri takip etmeyi gerektirir (Özdemir ve Yalın, 2000).

Geleceğin dünyası iyi yetişmiş insanlar tarafından şekillendirilecek, bu da öğretmenler tarafından sağlanacaktır (Gömlüksiz, 2002). Eğitimci, yeni bağlamların eğitim meselelerinde planlandığı talepleri, sosyal ihtiyaçları karşılayacak özel yetenekleri kadar genel yeteneklerini de içine alan geniş bir profile sahip olmalıdır (Cespedes ve Gutierrez, 2017). Bir öğretmenin mesleğinde başarılı olabilmesi için, yeterli bir genel kültürü ile konu alanıyla ilgili olarak en az öğretmenlik yapacağı öğretim düzeyine yetecek ölçüde bilgi ve becerilere sahip olması gerekir. Bununla beraber bir öğretmenin kişiliği, tutumu ve öğretme yeteneği de önemlidir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Eğer öğretmenler mesleklerine karşı olumlu bir tutuma sahipse, öğrencilerin öğrenmeye yönelik içsel motivasyonunu daha kolaylıkla geliştirebilir, onlarla daha etkin bir iletişim kurabilir, aynı zamanda öğrenme durumlarını kişiselleştirerek çeşitlendirebilirler (Andronache, Bocoş, Bocoş ve Macri, 2014).

Ülkelerin, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer alt sistemlerinde oluşan değişim ve gelişimler doğrudan eğitim sürecinden etkilenmektedir, bu sebeple öğretmen unsurunun nitelik bakımından yüksek olması zorunludur (Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım, 2007). Öğretmenlik mesleği, mesleki, kişisel becerilere ve yeterliliklere dayalı olmakla beraber profesyonel, etik standartlar, modeller içerir ve sürekli olarak mesleki yönden gelişim gerektirir (Eggen ve Kauchak, 2001’den akt: Cristina-Corina ve Valerica, 2012). Nitelikli insan kaynağına ulaşmak, ülkenin eğitim sistemi ile ilişkili bir durum olmasının yanında, öğretmen adaylarında, eğitimleri sonunda psikomotor, bilişsel, duyuşsal alanlarda mesleğe uygun davranış değişikliği meydana gelmesi beklenir (Doğan ve Çoban, 2009). 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda öğretmenlik; “Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir.” şeklinde tanımlanmaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde 43).

Eğitim fakülteleri, ilköğretim, ortaöğretim ve okulöncesine öğretmen yetiştiren kurumlardır (Uygun, 2016). Açık Eğitim Hareketi, bireyler için esnek ve adaletli bir eğitim fırsatı sunmaktadır (Akgün Özbek, 2014). Son yıllarda açık ve uzaktan eğitime ilgi artmış, buna paralel olarak eğitim fakülteleri açılmıştır. Bu fakültelerin Çocuk Gelişimi Ön Lisans programından mezun olan öğrenciler, “Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı” unvanını almaya hak kazanmaktadırlar. Mezun olduktan sonra isterlerse,

resmi ve özel okul öncesi eğitim merkezlerinde, çocuk kulüpleri, kreş, yetiştirme yurtları ve anaokullarında eğitici yardımcısı olarak görev alabilmektedirler. Bunun yanında, kamu ve özel sektöre bağlı çeşitli kurum ve kuruluşlarda, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı resmi ve özel okulöncesi eğitim kurumlarında çalışabilmektedirler. Çocuk Gelişimi Ön Lisans programından 'Çocuk Gelişimi Meslek Ünvanı' alarak mezun olanların, MEB'e bağlı kreş ve gündüz bakımevlerinde okul öncesi eğitimcisi, özel okullarda uzman öğretici olarak derse girebilmekte yine devlet okullarında ücretli öğretmen olarak görev alabilmekte, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde grup eğitimcisi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bünyesindeki kurumlarda, Sağlık Bakanlığı kliniklerinde çocuk gelişimcisi, tatil köylerinde, spor komplekslerinde ve çocuk kulüplerinde ise okul öncesi eğitimcisi olarak çalışabilmektedir.

Öğretmenlik mesleğine karşı tutumları inceleyen araştırmalara bakıldığında, bu araştırmaların genellikle eğitim fakültelerinde okuyan öğrenciler veya pedagojik formasyon alanlar üzerinde yapıldığı görülmektedir. Bulut ve Doğar (2006)'ın Eğitim Fakültesindeki öğretmen adayları üzerindeki çalışmalarına göre öğretmen adaylarının devam ettikleri programa ve sınıflara göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında önemli bir farkın olduğu, ancak cinsiyet yönünden anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Üstüner, Demirtaş ve Cömert (2009)'ın Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik çalışmalarının sonuçlarına göre; öğretmenlik mesleğini içsel nedenlerden dolayı seçen öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile dışsal nedenlerden dolayı seçen öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olduğu gözlenmiştir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile adayların cinsiyetleri, okumakta oldukları bölüm/programın türü, okumakta oldukları programı ÖSS'de tercih sıraları, yaşadıkları çevre ve ailenin sosyoekonomik düzeyi (SED) arasında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Tanrıoğan (1997) Eğitim Fakültesi'nin on beş bölümünde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yürüttüğü çalışmada, öğrencilerin cinsiyetleri ve öğrenim gördükleri bölümü ÖSYS'deki tercih sırası ile tutum puanları arasındaki ilişki anlamlı, öğrenim gördükleri bölüm ve sınıf ile tutum puanları arasındaki ilişki anlamsız bulunmuştur. Gökçe ve Sezer (2012) Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ortaya çıkardıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumlarının cinsiyete, okudukları bölüme, mesleğe başladıklarında çalışmak istedikleri kurumlara, mesleğine yönlendiren nedenlere, akademik başarı ortalamalarına göre farklılık gözlemlenmiştir. Özbek, Kahyaoglu ve Özgen (2007) Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine olan görüşlerini kişisel, ekonomik ve sosyal özellikler bakımından incelenmişlerdir. Araştırmanın sonucuna göre; gelir düzeyi düşük olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine daha çok olumlu baktıklarını göstermektedir.

Şahin Taşkın ve Hacıömeroğlu (2010)'nın İlköğretim Bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceledikleri araştırmalarında, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile bağlı buldukları programlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu, bununla beraber, adayların almış oldukları meslek bilgisi derslerinin mesleğe yönelik tutumları üzerine olumlu etkisi olduğu sonucuna varmışlardır.

Uğurlu ve Polat (2011)'in Sınıf Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan çalışmada cinsiyet değişkenine göre erkek ve kız öğrencilerin tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Özellikle öğretmenlik mesleğine ilişkin bayanların daha çok yatkın olduğu yönündeki genel kanı bu araştırma sonuçlarında da kendisini

göstermiştir. Hoşgörür, Kılıç ve Dündar (2002) Sınıf Öğretmenliği programı öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında bir değişiklik olup olmadığını analiz ettikleri araştırmalarının sonucunda sınıf öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun eğitim süreci içinde mesleğe karşı olumlu tutum geliştirdikleri gözlemlenmiştir.

Kızıtaş, Halmatov ve Sarıçam (2012) tarafından, Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı'nı tercih eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelenmiş ve araştırmaya katılan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet, yaş, öğretim durumu ve aile gelir düzeyi değişkenlerine göre incelenmiş, öğretim durumu dışında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır.

Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım (2007), Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dal'larında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyete ve öğrenim gördükleri bölümü tercih etmedeki etkene göre anlamlı olarak değiştiği tespit edilmiştir.

Erden (1995), amacı öğretmen adaylarının, öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik tutumlarını belirlemek olan; öğretmenlik sertifikası derslerine devam eden, Edebiyat Fakültesi Tarih ve Türk Dili ve Edebiyatı öğrencileri ile Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Eğitimi bölümüne devam eden öğrenciler üzerinde yürüttüğü araştırmasının bulgularına göre, öğretmen adaylarının sertifika derslerine yönelik tutumları, cinsiyetlerine, anne-babalarının eğitim durumuna ve bölümlerine göre değişmemektedir. Öğrencilerin tutumları, konu alanlarına ve öğretmen olma isteklerine göre ise farklılık göstermektedir.

Çiçek Sağlam (2008), Müzik Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını araştırmasında öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet, devam edilen sınıf düzeyi ve mesleği tercih sebebine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna varmıştır. Genel olarak kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüş, üst sınıflara doğru gidildikçe öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumunun arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Mesleği sevdiği için tercih edenlerin öğretmenliğe yönelik tutumunun daha olumlu olduğu görülmüştür.

Çapa ve Çil (2000) Eğitim Fakültesi'ndeki öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirdikleri çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları sevmeye, saygı, kendine güven alt boyutlarına göre kız ve erkek öğrencilerde anlamlı bir fark gözlenmiştir. Ayrıca tutum puanları sınıf düzeyine göre de anlamlıdır. Ama tutum puanları ÖSYS'deki tercih sırasına göre anlamlı değildir. Baykara Pehlivan (2008) öğretmen adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile bu tutumların, sosyo-kültürel özelliklerine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirleme amaçlı olarak yaptığı çalışmada; sınıf öğretmenliği ana bilim dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yüksek bulunmuştur. Öğretmen adaylarının tutum puanı ortalamaları kız adayların lehine anlamlı farklılık gösterirken, tercih sıralarına göre farklılık bulunamamıştır. Tutum puanları ortalamaları arasında, annenin eğitim durumuna göre anlamlı farklılık gözlenmezken, babanın eğitim durumunda ise farklılığın okur yazar ile okumaz-yazmaz, ilkökul, ortaokul, lise ve üniversite mezunları arasında okur-yazarın aleyhine olduğu anlaşılmıştır. Adayların anne ve babalarının meslekleri ve ailelerin gelir durumları açısından bakıldığında, tutum puanlarında farklılaşma görülmemiştir.

Terzi ve Tezci (2007) yaptıkları araştırmada ortaöğretime öğretmen yetiştiren 3,5+1,5 programlarındaki öğrenciler ile ilköğretime öğretmen yetiştiren lisans programlarında okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının program, sınıf ve cinsiyet değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Araştırmanın bulgularına göre; genel olarak öğrencilerin mesleğe yönelik tutumları "katılıyorum" düzeyi ve üstündedir. Sonuçlar, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden, sosyal ve dil bilim alanlarında okuyan öğrencilerin ise fen ve matematik alanlarında okuyan öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Program ve sınıf değişkenleri açısından öğrenci tutumlarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.

Gürbüz ve Kışoğlu (2007) Orta Öğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümünde tezsiz yüksek lisans programına devam eden ve fen edebiyat fakültesi mezunu ile eğitim fakültesi son sınıf öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmanın sonucunda adayların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının fakülte değişkenine göre farklılaşmadığı, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine göre ise adayların tutumlarında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca eğitim fakültesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında farklılık olduğu bulunurken, fen-edebiyat fakültesi mezunu öğretmen adaylarının üniversiteye girişte, üst sıralardaki tercihleri arasında eğitim fakültesi tercihleri bulunmasının, adayların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına bir etkisi olmadığı saptanmıştır.

Yukarıda belirtildiği gibi öğretmenlik mesleğine karşı tutumları inceleyen araştırmalara bakıldığında, bu araştırmaların genellikle eğitim fakültelerinde okuyan öğrenciler veya pedagojik formasyon alanlar üzerinde yapıldığı görülmektedir. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve bu tutumlarının bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yönelik bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Çocuk Gelişimi Ön Lisans Programı Öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutum düzeyleri ve bu tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelendiği çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu nedenle araştırmanın problem cümlesi, Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hangi düzeydedir ve bu tutumları bazı değişkenlere göre farklılaşıp-farklılaşmakta mıdır? şeklindedir. Araştırmanın alt problemleri şunlardır;

1. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hangi düzeydedir?
2. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yaş değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
3. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üniversite tercih sırası değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
4. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları gelir düzeyi değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
5. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
6. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları baba eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?

7. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları anne çalışma değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
8. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları baba çalışma değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
9. Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları öğretmenlik mesleğinde çalışma değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma betimsel tarama modelindedir. Geçmişte ya da halen var olan durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarına, betimsel tarama modeli denir (Karasar, 2009). Büyüköztürk (2010)'e göre, betimsel tarama modelindeki çalışmalarda grubun demografik özelliklerinin, ilgilenilen durum ya da olguya yönelik tutumlarının betimlenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada var olan durumu ortaya koymak amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) programında öğrenim gören 170 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin tümü kız öğrencidir, erkek öğrenci bulunmamaktadır.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmanın verileri; "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Kişisel Bilgi Formu, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup, öğrencilerin bazı kişisel bilgilerini (yaş, üniversite tercih sırası, öğretmenlik mesleğinde çalışma durumu vb.) belirleyen ifadelerden oluşmaktadır. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine olan tutumlarını belirlemek amacıyla, Üstüner (2006) tarafından geliştirilip, geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış olan 5'li likert tipi, 34 madde ve tek boyuttan oluşan Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğe ilişkin kullanım izni e-posta yoluyla alınmıştır. Ölçekte, 24'ü olumlu, 10'u olumsuz ifade bulunmakta ve ölçeğin puanlaması; "Hiç Katılmıyorum (1)", "Kısmen Katılıyorum (2)", "Orta Düzeyde Katılıyorum (3)", "Çoğunlukla Katılıyorum (4)" ve "Tamamen Katılıyorum (5)" şeklinde olmaktadır. Olumsuz ifadeler tersten puanlanmaktadır. Olumsuz ifadelerin tersten puan değerleri (1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1)'dir. Ölçekten elde edilebilecek en yüksek tutum puanı 170, en düşük tutum puanı ise 34'tür, yüksek puan öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumu, düşük puan olumsuz tutumu göstermektedir. Ölçeğin faktör yük değerleri .74 ile .41 arasında ve Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.93 olarak hesaplanmıştır (Üstüner, 2006).

Araştırmanın güvenilirliği

Çalışmada, 34 sorudan oluşan Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve bu değer 0,93 olduğu tespit edilmiştir. $0.80 \leq \alpha < 1.00$ arasında güvenilirlik değeri olan ölçeklerin, yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir (Kalaycı, 2016:405).

Tablo 1: Anketin iç tutarlılığı analizi

Ölçek	Madde Sayısı	Cronbach's Alpha
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum	34	0.93

Tablo 1’ de, anketin iç tutarlılığı analizi sonucunda, Cronbach's Alpha değerinin 0.93 bulunduğu görülmekte, bulunan değer anketin iç tutarlılığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Veriler bilgisayar paket programı SPSS ile analiz edilmiş, anlamlılık düzeyinde .05 kullanılmıştır. Betimsel istatistik yöntemleri, frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) analizi yapılmıştır. Analizde kullanılacak istatistik yöntem için, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ölçeğinden elde edilen puanların normal dağılıp dağılmadığına bakılmış, “Skewness ve Kurtosis Katsayıları” hesaplanmıştır. Yapılan tek örneklem Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, veriler normal dağılım göstermediği sonucu tespit edilmiş ($p < 0,05$) ve Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmadan elde edilen bulgular, araştırmanın alt amaçları çerçevesinde ele alınarak yorumlanmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarına ilişkin değerler

	N	Min.	Max.	Ort.	S. Sap.
ÖMYTÖ	170	89,00	170,00	148,52	19,30
Toplam	170				

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğrencilerin ÖMYTÖ puanları, minimum 89,00 maksimum 170,00 olmakla birlikte, 148,52 ortalama ile oldukça olumlu bir tutuma sahip oldukları söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 3. ÖMYTÖ puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	18-20 yaş	71	74,10	2,014	2	,365
	21-25 yaş	37	86,50			
	26 yaş ve üzeri	46	75,51			
	Toplam	154				

Tablo 3’de görüldüğü üzere, ÖMYTÖ puanlarının öğrencilerin yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda öğrencilerin yaş değişkeni sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 2,014$; $sd = 2$; 05).

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 4. ÖMYTÖ puanlarının üniversite tercih sırası değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	1-5 tercih	120	86,39	4,194	3	,241
	6-10 tercih	19	99,63			
	11-15 tercih	13	64,65			
	16 ve üstü tercih	18	79,69			
	Toplam	167				

Tablo 4’de görüldüğü üzere, ÖMYTÖ puanlarının öğrencilerin üniversite tercih sırasına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda öğrencilerin üniversite tercih sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 4,194$; $sd=3$; 05).

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 5. ÖMYTÖ puanlarının gelir düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	Düşük	15	87,27	,027	2	,987
	Orta	143	85,42			
	Yüksek	12	84,29			
	Toplam	170				

Tablo 5’de görüldüğü üzere, ÖMYTÖ puanlarının öğrencilerin gelir düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda öğrencilerin sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = ,027$; $sd=2$; 05).

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 6. ÖMYTÖ puanlarının anne eğitim düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	İlkokul	119	86,40	3,224	4	,521
	Orta-lise	44	83,50			
	Ön lisans	3	68,17			
	Lisans	2	133,50			
	Lisansüstü	2	53,75			
	Toplam	170				

Tablo 6’de görüldüğü üzere, ÖMYTÖ puanlarının öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda öğrencilerin anne eğitim düzeyleri sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 3,224$; $sd=4$; 05).

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 7. ÖMYTÖ puanlarının baba eğitim düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	İlkokul	83	80,57	5,328	4	,255
	Orta-lise	64	95,73			
	Ön lisans	6	80,33			
	Lisans	13	68,04			
	Lisansüstü	4	88,63			
	Toplam	170				

Tablo 7’de görüldüğü üzere, Kruskal Wallis-H testisonucunda baba eğitim düzeyleri sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 5,328$; $sd=4$; 05).

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 8. ÖMYTÖ puanlarının anne çalışma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	Ev_hanımı	143	84,74			
	İşçi	22	89,61			
	Memur	3	91,67	,235	3	,972
	Esnaf	2	85,25			
	Toplam	170				

Tablo 8’da görüldüğü üzere, öğrencilerin ÖMYTÖ puanlarının anne çalışma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda anne çalışma durumu sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = ,235$; $sd=3$; 05).

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 9. ÖMYTÖ puanlarının baba çalışma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	İşçi	69	78,34			
	Memur	20	74,70			
	Esnaf	28	90,25	5,285	3	,152
	Emekli	53	96,39			
	Toplam	170				

Tablo 9’de görüldüğü üzere, öğrencilerin ÖMYTÖ puanlarının baba çalışma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda baba çalışma durumu sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 5,285$; $sd=3$; 05).

Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 10. ÖMYTÖ puanlarının öğretmenlik mesleğinde çalışma değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan kruskal wallis-h testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	p
ÖMYTÖ	Hiç çalışmadım	57	75,08			
	Halen çalışmaktayım	39	93,83			
	Çalışıyordum ama şu an çalışmıyorum	74	89,14	4,083	2	,130
	Toplam	170				

Tablo 10'de görüldüğü üzere, ÖMYTÖ puanlarının öğrencilerin öğretmenlik mesleğinde çalışma değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucunda öğrencilerin öğretmenlik mesleğinde çalışma sıra ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($X^2 = 4,083$; $sd=2$; 05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın bulgularına göre; genel olarak öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının (ÖMYT) “oldukça” olumlu olduğu görülmüştür. Bu çalışmada tüm öğrencilerin kız olmasının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Ölçeği (ÖMYTÖ) puanlarının yüksek olmasında etkili olduğu söylenebilir. Bulut ve Doğar (2006)'ın eğitim fakültesindeki öğretmen adayları üzerindeki çalışmasına göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı olumlu anlamda tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Şahin Taşkın ve Hacıömeroğlu (2010)'nun ilköğretim bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceledikleri araştırmalarında, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Özder, Konedralı ve Zeki (2010) tarafından yapılan benzer bir çalışmada, Atatürk Öğretmen Akademisinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğine tutum puanları yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Kızıltaş, Halmatov ve Sarıçam (2012) tarafından Ağrı Çeçen Üniversitesinde yapılan benzer bir araştırmada, okul öncesi öğretmenliği programını tercih eden kız öğrencilerin daha olumlu tutuma sahip oldukları gözlemlenmiştir. Çapri ve Çelikkaleli (2008)'nin yaptıkları çalışmada kız öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının erkek öğrencilerden yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Akkaya (2009)'nın Dokuz Eylül Üniversitesinde yaptığı çalışmada kızlar lehine anlamlı fark gözlemlenmiştir.

Tanrıoğan (1997)'in Buca Eğitim Fakültesinde yaptığı çalışmada, mesleki tutum ile üniversite tercih sıraları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin tercih sıraları düştükçe öğrencilerin tutum puanları ortalamaları da düşmektedir. Uğurlu ve Polat (2011)'in sınıf öğretmenliği bölümü öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada, sınıf öğretmenliğine ilk beş tercihi içinde yer veren öğrencilerin, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yüksek olduğu görülmektedir. Gökçe ve Sezer (2012), Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ortaya çıkardıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının ÖSYM tercih sırası ortalamaları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yönünden gruplar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Aynı şekilde Çapa ve Çil (2000)'in ODTÜ Eğitim Fakültesinde yaptıkları bir çalışmada, öğrencilerin ÖSYS'deki tercih sırasına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık görülmemiştir.

Öğrencilerin ÖMYTÖ puanlarında, gelir düzeyleri açısından anlamlı farklılık gözlemlenmemiştir. Üstüner, Demirtaş ve Cömert (2009)'ın eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik çalışmalarının sonuçlarına göre; öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile adayların içinde yaşadıkları çevre ve ailenin sosyoekonomik düzeyi (SED) arasında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Orta sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler en yüksek olumlu tutuma sahiptirler. Temizkan (2008)'in Ege Üniversitesinde 373 öğrenciyle yaptığı araştırmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine olan tutumlarında gelir düzeyleri değişkeni açısından anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Gökçe ve Sezer (2012)'in araştırmasında da Öğretmen adaylarının ailelerinin ekonomik durumu ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yönünden gruplar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Özbek, Kahyaoglu ve Özgen (2007)'in çalışmasında eğitim fakültesinde okuyan, gelir düzeyi düşük olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine daha çok olumlu baktıkları sonucuna ulaşılmıştır. Baykara Pehlivan (2008),

bir araştırmada Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ailelerinin gelir durumları açısından, tutum puanlarında farklılaşma görülmemiştir.

Çocuk Gelişiminde okuyan ön lisans öğrencilerinin ÖMYTÖ puanlarında annelerinin eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu sonuca benzer olarak Baykara Pehlivan (2008)'in çalışmasında sınıf öğretmeni adaylarının tutum puanları ortalamaları arasında annenin eğitim durumuna göre anlamlı farklılık gözlenmemiştir. Erden (1995) amacı öğretmen adaylarının, öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik tutumlarını belirlemek olan çalışmasına göre öğretmen adaylarının sertifika derslerine yönelik tutumları annelerinin eğitim durumuna göre değişmemektedir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin ÖMYTÖ puanlarında babalarının eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Baykara Pehlivan (2008)'in çalışmasında öğretmen adaylarının tutum puanları ortalamaları arasında babanın eğitim durumuna göre farklılaşma olduğunu ve bu farklılığın okur-yazar ile okumaz-yazmaz, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite mezunları arasında okur-yazarın aleyhine olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin ÖMYTÖ puanlarının anne ve babalarının çalışma durumuna ve kendilerinin öğretmenlik mesleğinde çalışma göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Kabadayı ve Sapsağlam (2011) tarafından yapılan bir çalışmada, okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen görev ve sorumluluğuyla çalışan kadrosuz usta öğreticilerin iyi bir okul öncesi öğretmenin sahip olması gereken yeterliklere ne düzeyde sahip oldukları, sahip olunan öğretmen yeterliklerinin yaş, mezuniyet durumu, iş deneyimi gibi değişkenlere bağlı olarak değişip değişmediğini incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, usta öğreticilerin çalışma süreleri arttıkça yeterliklere sahip olma düzeyleri de artmış, usta öğreticilerin öğretmen yeterliklerine oldukça düzeyinde sahip oldukları gözlemlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, bu konuda yeni araştırma planlayan araştırmacılara aşağıdaki önerilerde bulunmak mümkündür: Bu konuda; çocuk gelişiminde okuyan ön lisans öğrencileri üzerinde yapılmış çalışma yoktur. Bu araştırma Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) öğrencileri ile yapılmıştır. Benzer bir araştırma Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim), açık öğretim ve örgün eğitim öğrencileri arasında yapılabilir. Araştırma bir üniversitenin Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) programıyla sınırlıdır, farklı üniversitelerin Çocuk Gelişimi Ön Lisans (Uzaktan Eğitim) programı ile karşılaştırmalı çalışmalar yapılabilir, bunun yanı sıra öğrencilerin ailesinde öğretmen bulunma, bu alanı tercih etme nedenleri, çalışma alanı tercihleri, iş bulma beklentisi, lisans tamamlama isteği, kişilik özellikleri, çocuk sevme vb. değişkenlere de bakılabilir. Bu çalışma betimsel bir çalışmadır. Ayrıca sonuçların nedenlerini belirlemeye yönelik nitel çalışmalar ve nitel-nitel araştırmalar birlikte (karma yöntem) yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akgün Özbek, E. (2014). Açık ve uzaktan öğrenmenin günümüzdeki durumu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 154-165.
- Akkaya, N. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 35-42.
- Andronache, D., Bocoş, M., Bocoş, V. and Macri, C. (2014). Attitude towards teaching profession. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 142, 628-632.
- Baykara Pehlivan, K. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168.

- Bozdoğan, A. E., Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 83-97.
- Bulut, H. ve Doğan, Ç. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 13-27.
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1999). *Genel öğretim metotları: öğretimde planlama uygulama*. 10. Basım, İstanbul: Beta Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Céspedes, J. C., and Gutiérrez, W. S. (2017). The future of the teaching profession from the perspective of students with a Major in Education. *Journal of New Approaches in Educational Research*, 6(2), 87-92.
- Cristina-Corina, B. and Valerica, A. (2012). Teachers' perceptions and attitudes towards professional activity. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 167-171.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(18), 69-73.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çelikkaya, H. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş (eğitim ve eğitimcilik)*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Çiçek Sağlam, A. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69.
- Doğan, T. ve Çoban, A. E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168.
- Erden, M. (1995). Öğretmen adaylarının öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11), 99-104.
- Gökçe, F. ve Sezer, G. O. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Uludağ üniversitesi örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 1-23.
- Gömlüksiz, N. (2002). *Öğretmenlik mesleğinin nitelikleri. Öğretmenlik Mesleği*. (Editör: Mehmet Taşpınar). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Gürbüz, H. ve Kışoğlu, M. (2007) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, *Erzincan Eğitim Dergisi*, 9 (2), 71-83.
- Hoşgörür, V., Kılıç, Ç. ve DüNDAR, H. (2002). Kırıkkale üniversitesi sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16, 91-100
- Kabadayı, A. ve Sapsağlam, Ö. (2011). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan usta öğreticilerin öğretmenlik yeterliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Tokat ili örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 182-201
- Kağıtçıbaşı, Ç. ve Cemalcılar, Z. (2016). *Dünden bugüne insan ve insanlar, sosyal psikolojiye giriş*. 18. Basım. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kalaycı, Ş. (2016). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi* (19. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kızıtaş, E., Halmatov, M. ve Sarıçam, H. (2012). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Ağrı İbrahim Çeçen

- Üniversitesi Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (23), 173-189.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. (1973, 26, Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 14574). <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> (ET:27.09.2017).
- Özbek, R., Kahyaoğlu, M. ve Özgen, N. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 221-232.
- Özdemir, S. ve Yalın, H. İ. (2000). Öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Nobel Yayın.
- Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(2), 253-275.
- Şahin Taşkın, Ç. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları: Nicel ve nitel verilere dayalı bir inceleme. *İlköğretim Online*, 9(3), 922-933.
- Tanrıoğen, A. 1997. Buca eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3. 55-58.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 6(3),461-486.
- Terzi, A. R. ve Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52(52), 593-614.
- Uğurlu, C. T. ve Polat, S. (2011). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(1), 68-74.
- Uygun, S. (2016). Pedagojik formasyon ve eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlıklarının karşılaştırılması. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 17(1), 313-330.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 12(1), 109-127.
- Üstüner, M., Demirtaş, H. ve Cömert, M. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 34(151), 140-155.